

Sėkmingo tinklo darbo sąlygos

Darbuotojų saugos ir sveikatos švietimo bei mokymo europinis tinklas ENETOSH yra pirmasis ir iki šiol vienintelis tinklas, suteikiantis galimybę sistemaiškai keistis patirtimi saugos ir sveikatos apsaugos mokymo ir kvalifikacijos kėlimo srityse.

LEONARDO DA VINCI programos, vykdomos nuo 2005 metų spalio mėn. Iki 2007 metų rugsėjo mėn., Europos Komisija paskatino sukurti tinklą. Projekto pradžioje buvo 13 partnerių iš 10 šalių. Šiandien ENETOSH dirba 36 partneriai iš 16 Europos šalių. Tinklo koordinatoriai įsikūrę BGAG – Institut Arbeit und Gesundheit der Deutschen Gesetzlichen Unfallversicherung (DGUV) (Vokietijos įstatymais reglamentuojamo draudimo nuo nelaimingų atsitikimų darbo ir sveikatos srityje institutas).

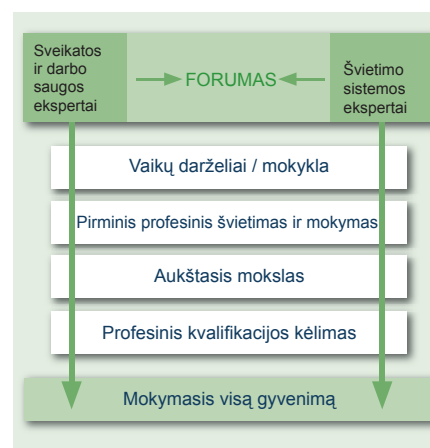
ENETOSH tikslai

ENETOSH prisideda prie bendrojo saugos ir sveikatos apsaugos mokymo ir kvalifikacijos kėlimo kokybės užtikrinimo Europoje bei skatina kokybišką saugos ir sveikatos apsaugos integraciją į švietimo sistemą.

Taip ENETOSH įgyvendina svarbų Europos Bendrijos strategijos tikslą, susijusį su sauga ir apsauga darbo vietoje 2007–2012 metais. Remdamiesi pagrindine mintimi, kad sauga ir sveikata yra svarbiausi mokymosi visą gyvenimą aspektai, ENETOSH skverbiasi į visas švietimo sritis – nuo vaikų darželių ir mokyklų, profesinio lavinimo įstaigų, aukštųjų mokyklų iki profesinio kvalifikacijos kėlimo sistemų.

ENETOSH tinklo veikla yra nukreipta į šias tikslines grupes:

- Draudėjų nuo nelaimingų atsitikimų Europoje docentai ir lektoriai
- Bendrojo ir profesinio lavinimo sistemos personalas (praigintų grupių personalas, mokytojai, instruktoriai, aukštųjų mokyklų mokytojai, laisvai samdomi lektoriai)
- Informaciją teikiantys ir sprendimo teisę politikos klausimais turinys asmenys (sajungų atstovai, ministrai, socialiniai partneriai, ES komisija).

Norint pasiekti šiuos tikslus, iš 26 šalių iki šiol buvo surinkta 332 gerosios praktikos pavyzdžių mokymo ir kvalifikacijos kėlimo saugos ir sveikatos apsaugos srityje. Remiantis šiais pavyzdžiais buvo sukurtas kokybės standartas, skirtas instruktoriams ir lektoriams, dirbantiems saugos ir sveikatos srityje.

Įvadas

ENETOSH nuo šiol yra savarankiška. Tai yra puiki proga atsigręžti atgal ir peržvelgti ES projekto rezultatus. Toliau aprašomas tinklo kūrimas, nagrinėjamos tinkamos tinko veikos prielaidos bei pažvelgiama į ENETOSH ateitį.

Ulrike Bollmann

Turinys

- 1 | Įvadas
| Sėkmingo tinklo darbo sąlygos
- 2 | Sėkmės veiksniai – kliūtys
| Geros praktikos pavyzdžiai
| ENETOSH standartas
- 3 | Tinklo įvertinimas
| ENETOSH gairės
- 4 | Mokymai ir naujovės
| ENETOSH ateitis
| ENETOSH partneriai

Kontaktai

Vokietijos nelaimingų atsitikimų socialinio draudimo fondas (DGUV)
Königsbrücker Landstrasse 2
01109 Dresden

Redakcija: Dr. Ulrike Bollmann
El. paštas: enetosh@dguv.de
Internetas: www.enetosh.net

ENETOSH yra atviras tinklas – naudokitės mūsų duomenų baze „Who is Who“ (kas yra kas) arba tapkite ENETOSH nariu!

Education and Culture

Leonardo da Vinci

SĖKMINGOS TINKLO VEIKLOS SĄLYGOS

- Tinkamas tinklo partnerių tarpusavio ryšys
- Abipusis supratimas ir pasitikėjimas
- Keitimasis idėjomis ir patirtimi
- Kuo mažiau hierarchijos ir biurokratijos
- Tinkama davimo ir ėmimo pusiausvyra
- Skaidrumas
- Bendros užduotys
- Bendras susitarimas dėl tikslų ir priemonių
- Kultūringas keitimasis tinklo viduje
- Reguliarūs asmeniniai susitikimai
- Partnerių skaičiaus didėjimas
- Ilgalaikis, su tinklu nesusijusių idėjų vystymas
- Nuoseklus procesą lydintis įvertinimas
- Politiniai rėmai (pvz., ES bendros strategija, EQR)

SĖKMINGOS TINKLO VEIKLOS KLIŪTYS

- Kalbos barjeras
- Ypatingas dėmesys skiriamas tarpusavio ryšiui tarp tinklo koordinatorių ir atskirų partnerių
- Dažnas asmenų keitimasis
- Skirtingos arba skirtingai vystytos sistemos mokymo ir kvalifikacijos kėlimo saugos ir sveikatos apsaugos srityje Europoje
- Sąveikos tarp mokymo ir kvalifikacijos sistemų saugos ir sveikatos apsaugos srityje bei bendrosios švietimo sistemos nacionaliniu mastu trūkumas
- Nepakankamai nacionalinių institucijų remiama tinklo veikla

ENETOSH standartas

ENETOSH standarto tikslas yra bendras visoje Europoje dirbančių instruktorių ir lektorių mokslo kokybės gerinimas saugos ir sveikatos apsaugos srityje. Šio standarto ypatybė yra ta, kad jis apima kompetenciją ne tik mokymo, bet ir saugos bei sveikatos srityje.

Standartas padeda pritraukti personalo ir jį tobulinti. Atsižvelgiant į tai, standartas gali būti naudojamas kaip mokymų pagrindas. Nacionaliniame lygmenyje ENETOSH standartas gali būti taikomas ir sertifikatų suteikimo personalui metu.

ENETOSH standartas apima įvairias kompetencijos sritis:

1. mokymas ir kvalifikacijos kėlimas
2. sauga ir sveikatos apsauga darbo metu
3. sveikatos vadybos sistema įmonėje
4. darbo apsaugos vadyba.

ENETOSH standarte aprašomi reikalavimai instruktoriui/lektoriui, dirbančiam saugos ir sveikatos apsaugos srityje. Kuriant ENETOSH standartą buvo atsižvelgta į konkrečias darbo situacijas ir aprašyti veiksmai šių situacijų metu. Šie aprašymai buvo susisteminti remiantis Europos kvalifikacijų sąranga (EQR). Todėl jį galima palyginti atsižvelgiant į Europos kontekstą.

ENETOSH kompetencijos standartas buvo pripažintas 14 iš 10 Europos šalių įstaigų. Standartas yra išverstas į 11 kalbų ir gali būti parsisiųstas kartu su atitinkamais ENETOSH platformos kontroliniais sąrašais: www.enetosh.net.

Bendradarbiaujant su Dresdeno technikos universitetu, šis standartas yra nuolat toliau tobulinamas.

3. Prahoje vykęs susitikimas dėl projekto: ENETOSH standarto kūrimas bendromis jėgomis

Gerosios praktikos pavyzdžiai

ENETOSH gerosios praktikos pavyzdžių mokymo ir kvalifikacijos kėlimo saugos ir sveikatos apsaugos srityje ieško, atranka ir ruošia užtikrindami aukščiausią kokybę.

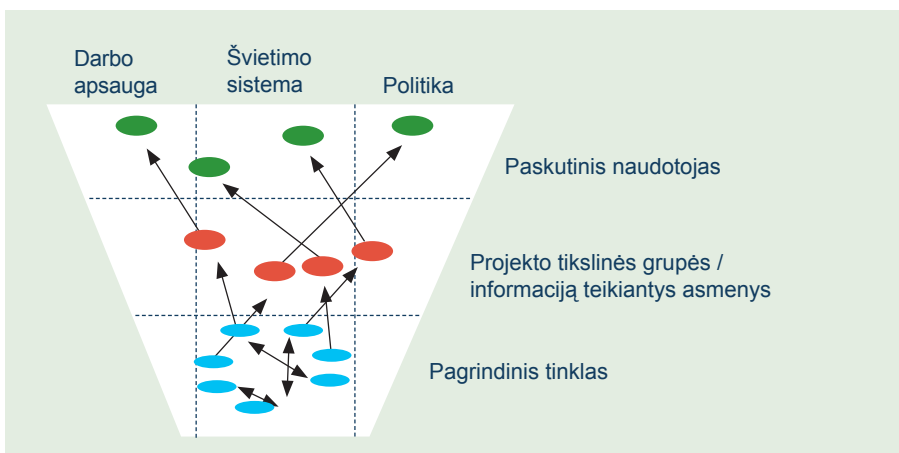
Ruošiant ES projektą buvo sukurta kokybės valdymo sistema, kuriai priskiriamos pavyzdžiai, šios priemonės: gerosios praktikos pavyzdžių atrinkimo kriterijų sąrašas, apklausos lakštas, kodavimo sistema, redakcijos taryba, turinti įstatus bei elgesio kodeksą dėl ENETOSH platformos naudojimo. Šios priemonės naudojamos pagal apibrėžtą eigos planą.

Visi atrinkti gerosios praktikos pavyzdžiai paskelbiami ENETOSH platformos duomenų

bazėje (priemonių skyrius). Pavyzdžių ieškoma pagal tam tikrus atrankos kriterijus arba raktažodžius. Pasirodo trumpa informacija anglų kalba ir nuoroda į projekto puslapį arba instituciją atitinkama šalies kalba. Išsamiai pateikiami atitinkami gerosios praktikos pavyzdžiai (geroji praktika) arba glaustai nurodomi pagrindiniai temos terminai (naujienos).

Gerosios praktikos pavyzdžiai yra naudojami, pvz., kaip idėjų šaltinis, ieškant metodinių naujovių mokymo ir kvalifikacijos kėlimo saugos ir sveikatos apsaugos Europoje srityje ir turi paskatinti saugos ir sveikatos apsaugos integraciją į nacionalines švietimo sistemas.

Tinklo įvertinimas

ENETOSH projektas buvo vertinamas projekto vykdymo metu. Tai atliko Leuphana Universität Lüneburg, vertinimo ir kokybės vystymo institutas. Vertintas bendradarbiavimas projekto metu (vidinis vertinimas) bei projekto ir jo rezultatų suvokimas iš išorės (išorinis vertinimas).

Išorinio vertinimo pagrindas buvo modelis, kuris buvo skirtingas trijose atskirose tikslinėse grupėse: partneriai pagrindiniame tinkle, informaciją perduodantys asmenys, galutiniai naudotojai iš trijų skirtingų sričių (darbo saugos, švietimo, politikos).

Iš pradžių buvo naudojamos standartinės apklausos anketos ir vykdomi pusiau standartiniai interviu. Atsižvelgiant į tai statistškai buvo įvertinta prieiga prie ENETOSH interneto platformos (registracijos rinkmenų statistikos).

Penkių pakopų skalėje nuo 1 (= labai nepatenkinti) iki 5 (= labai patenkinti) vidutinis projekto partnerių pasitenkinimo lygis viso projekto metu išaugo nuo 3,5 ir 4,2 iki 4,6. Projekte didžiausią paklausą turėjo šios temos: gerosios praktikos pavyzdžiai, interneto platforma, standartai ir tinklo steigimas.

2007 m. 83 informacijos teikiantys asmenys ir galutiniai vartotojai dalyvavo išorinio įvertinimo procese, o 2007 m. rudenį 15 iš jų dalyvavo ir pakartotinėje apklausoje. Tai atitinka maždaug 27 % atsakiusių į klausimus. Pakartotinės apklausos metu 54 % apklaustųjų šį projektą jau buvo parekomendavę kitiems (iš viso 250 asmenų). 78 % informaciją teikiančių asmenų ir galutinių naudotojų mano, kad projektas turi būti tęsiamas toliau arba pa-

tys yra suinteresuoti dalyvauti šiame projekte (75%). Informaciją teikiantys asmenys mano, kad projekto esmė ir turinys yra teisingi. Informaciją teikiantys asmenys vienbalsiai pritaria, jog trūksta žingsnio į praktiką, o galiausiai – standarto pripažinimo. Reikėtų pradėti intensyvesnius pasitarimus dėl rezultatų išplatavimo.

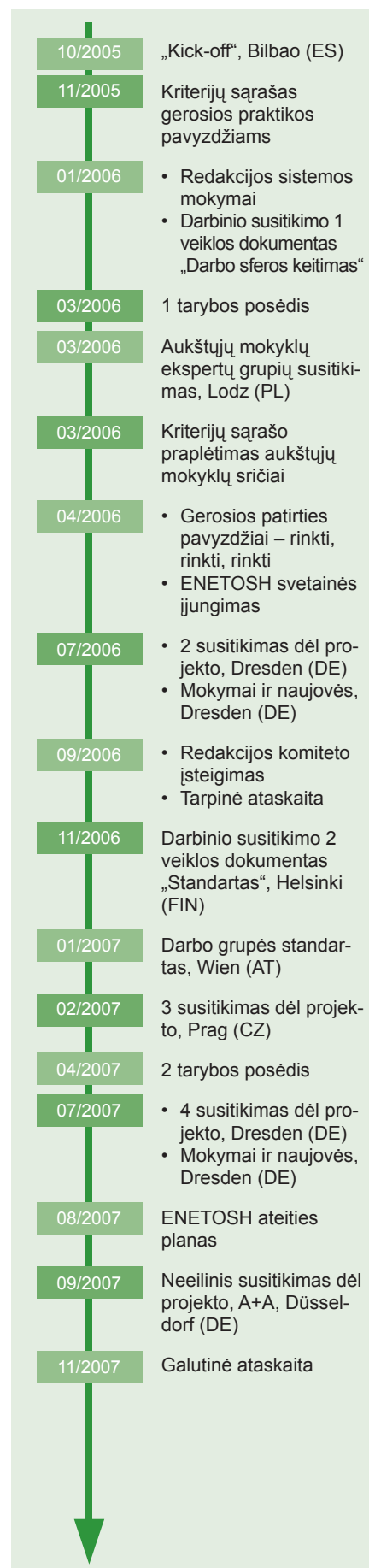
Atsižvelgiant į skirtingą ENETOSH platformos lankytojų skaičių, galima spręsti apie kylantį susidomėjimą projekto eiga. Tačiau didėjant lankytojų skaičiui mažėja aplankytų puslapių skaičius ir buvimo atskiruose puslapiuose trukmė. Jei 2007 m. ENETOSH platformą aplankė 12 300 asmenų, tai pasibaigus projektui per šešis mėnesius platformoje užfiksuoti 24 986 įvairūs lankytojai.

2005: Oficialus sutarties pasirašymas Europos nacionalinėje švietimo sistemos agentūroje

(iš kairės į dešinę Klaus Fehle, Ulrike Bollmann ir Walter Eichendorf)

ENETOSH gairės

Tarptautinis forumas: mokymai ir naujovės

Renginys „Mokymai ir naujovės“ 2001 metais tapo profesinių sąjungų lektorių susitikimo Vokietijoje vieta. Po ENETOSH stogu mokymai ir naujovės virto tarptautiniu forumu, kuriame buvo keičiamasis žiniomis ir patirtimi, susijusia su mokymu ir kvalifikacijos kėlimu saugos ir sveikatos apsaugos srityje. Nuo 2004 m. renginys organizuojamas darbo vietoje, kartu su Europos saugos ir sveikatos apsaugos agentūra.

Jei pradžioje renginio „Mokymai ir naujovės“ esmė buvo didaktinės-metodinės naujovės, leidžiančios skatinti žinių perdavimą darbo apsaugos srityje, tai įsikūrus ENETOSH renginio tikslu tapo saugos ir sveikatos apsaugos integracija į mokymo ir kvalifikacijos kėlimo procesą.

Renginiai „Mokymai ir naujovės“ yra skirti visiems, susiduriantiems su saugos ir sveikatos apsaugos klausimu mokymo ir kvalifikacijos kėlimo srityje, prailgintų grupių personalui, mokytojams, docentams bei asmenims, turintiems sprendimo teisę politikos klausimais bei asmenims, norintiems užsiimti saugos ir sveikatos apsaugos priemonių integracija į švietimo sistemą ir švietimo įstaigas.

Iki šiol buvo laikomasi šių pagrindinių renginių principų:

- Dalyviai yra aktoriai arba renginio metu tampa jais ir atranda dar nežinomų dalykų
- Renginio metu tikslingai inscenizuojama, tai reiškia, kad kiekvieno renginio „Mokymai ir naujovės“ pagrindas yra sava dramaturgija ir metaforika
- Renginio metu taikomi neįprasti metodai
- Nagrinėjamos naujos temos ir keliama nauji turinio ir metodikos klausimai
- Dalyviai sukuria įdomių darbo kontaktų tinklą
- Programą kuria organizatorių grupė, valdymo grupė; nuo 2006 m. dalyvauja ir ENETOSH tinklo nariai
- Renginio procesas ir rezultatai įvertinami vykstant renginiui
- Rezultatai pateikiami internete: <http://www.dguv.de/bgag/de/veranstaltungen/tundi/index.jsp> ir www.enetosh.net. Apie 2007 m. vyksiantį mokymų ir naujovių renginį bus pateikta atskira ataskaita.

Kiekvienas renginys „Mokymai ir naujovės“ yra bendrų pastangų gerinti mokymo ir kvalifikacijos kėlimo saugos ir sveikatos apsaugos srityje pagrindas, skatinantis saugą ir sveikatos apsaugą integruoti į Europos švietimo sistemas.

ENETOSH ateitis

Svarbiausi veiksmai, kuriuos ENETOSH ruošiasi vykdyti ateityje, yra šie:

- Tolesnis ENETOSH standarto vystymas ir įgyvendinimas
- ENETOSH dėstytojų-metodinių įdarbinimas nacionaliniame lygmenyje
- Keitimasis saugos ir sveikatos apsaugos mokymo ir kvalifikacijos kėlimo sistemomis Europoje (pvz., tarptautiniuose ir nacionaliniuose seminaruose)
- ENETOSH įsteigimas valstybės kandidatėse.

Partneriai ENETOSH tinkle

Pagrindinis tinklas

 BGAG – Įstatymais reglamentuojamo draudimo nuo nelaimingų atsitikimų darbo ir sveikatos srityje institutas (DGUV)

 CIVOP – Darbuotojų saugos ir sveikatos, švietimo, informavimo ir paslaugų centras, Čekijos Respublika

 BAR U&F – Saugos tarybos sektorius švietimui ir mokslo tyrimams, Danija

 Leuphana universitetas Liuneburge Vokietija

 BG BAU – Draudimo ir apsaugos nuo nelaimingų atsitikimų statybos pramonėje institucija, Vokietija

 BGW – Draudimo ir apsaugos nuo nelaimingų atsitikimų sveikatos ir socialinio aprūpinimo profesinė sąjunga, Vokietija

 ISPESL – Valstybinis profesinės saugos ir prevencijos institutas, Italija

 LDRMT – Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

 Saugos mokslo grupė prie Delft technikos universiteto, Nyderlandai

 AUVA – Austrijos bendrasis socialinis draudimas nuo profesinės rizikos, Austrija

 NIOM – Nofer'io profesinės medicinos institutas, Lenkija

 Suomijos profesinės sveikatos institutas (FIOH), Suomija

 ISGÜM – Profesinės saugos ir sveikatos centras, Turkija

Šios institucijos projekto vykdymo metu aktyviai vykdė veiklą kaip pasyvūs partneriai: CIOP-PIB (PL), RGUVV (DE), BAuA (DE), DGB mokymo centras (DE), LAS (DE), HSL (UK), MOSHA (MK), darbo inspekcija (AT), TÜV SÜD (DE), Hanoverio universitetas – darbo mokslo kvalifikacijos kėlimo studijos (DE), VUBP (CZ), Nottingham universitetas (UK), Prevent (BE), SUVA (CH), ROMTENS fondas (RO).

Nauji nariai, į tinklą įstoję pasibaigus projektui: AIAS (IT), AWO Sachsen (DE), Miuncheno universitetas – darbo, socialinės ir supančios terpės medicinos institutas ir poliklinika (DE), EFBH (EU), taip pat nacionalinis tinklas Portugalijoje, kuriame šiuo metu yra trys individualūs nariai.